

rer sig et Dyb imellem dem, har ingen Betydning i saa Henseende, da det kun er et Vidnesbyrd for, at Strømmen her har fundet et blødere Lag, hvor den kunde gjøre sin Magt gjældende, imedens den ellers bøjer uden om Revet.

Hvor vidt denne Sammenstilling for Resten kan gennemføres eller har nogen større Betydning, maa overlades til mere kyndiges Dom.

Mindre Meddelelser.

Saamaskine hos Kineserne. Det er almindelig kjendt, at Kinesernes Kultur er meget gammel, og at dette stræbsomme Folk har gjort mange Opfindelser for Evropæerne. Tusende Aar før vor Tidsregning omtales saaledes en magnetisk Vogn, d. v. s. et Kompas, imedens dette Redskab første Gang nævnes i Evropa 1190 e. Kr. F. i et politisk satirisk Digt „la Bible“ af Guyot af Provins. Bogtrykkerkunsten, Krudtet, Porcelænet og den kunstige Iskeavl have ligeledes længe været kjendte i Kina. Mindre kjendt turde det være, at Kineserne ogsaa ere selvstændige Opfindere af Saamaskinen, og det fortjener derfor at bemærkes.

I sin Rejse til Peking 1821 fortæller Timkowski, hvorledes han saa Kinesere dyrke Jorden en Snes Mile fra Peking. Den pløjedes først med en almindelig Hakkepløj, som blev trukket af to store Oxer; men derefter brugte man en Plov, der var saa let, at den kunde løftes med én Haand. Den havde tre Jærn af en Alens Længde og i en indbyrdes Afstand af 9 Tommer; disse Jærn vare paa den øvre Del rørførmede, saa at de kunde fyldes med Riskorn, som laa i en Frøkasse oven over dem. Under Bevægelsen dannedes der en Rille, og Saaføret faldt ned i den; Jorden spredtes nu af gaffelførmede Jærn, der sad lidt bag Rillejærnene, og endelig var der allerbagest et rundt Bjælkestykke, der brugtes som Tromle til at trykke Jorden fast. Ved denne Behandling i Forening med omhyggelig Gøden og Vanden var en Høst paa 50 Fold meget almindelig.

Efter godhedsfuld Meddelelse af Prof. B. S. Jørgensen ved Landbohøjskolen blev en Saamaskine allerede 1632 forevist den østrigske Kejser paa Slottet Laxenburg ved Wien; men det var dog først i Slutningen af forrige Hundredeaar, at en saadan fik praktisk Anvendelse, og dette skete i England. Til os kom enkelte engelske Saamaskiner allerede tidlig i dette Hundredeaar, men først 1840 fik disse Maskiner nogen Udbredelse, og særlig efter 1848, da Mandskabets Indkaldelse til Krigstjeneste tog Saamanden bort fra mangen Gaard.

N. A. Wolff.

Pampas-Heste i Frankrig. Det franske Rytteri kan ikke faa alle sine Remonter fra Landet selv, men maa til høje Priser skaffe sig Hestene fra Ungarn, England, Tyskland og flere andre Lande. Naar under en Krig Tilførselen fra Fastlandet standser, falder det af den Grund vanskeligt at faa Heste nok, og derfor har man nu søgt at hente Heste fra Platastaterne; det synes virkelig ogsaa, at Pampærnes Vildheste kunne faa Betydning for det franske Rytteri.

Da Spanierne i sin Tid droge op ad Paraná for at komme nærmere og lettere til Perú end ved at omsejle Kap Hoorn, førte de Heste med sig. Fra saadanne spanske Dyr nedstamme Pampas-Hestene, og de tiltog saa stærkt, at der allerede efter det første hundrede Aar levede flere Heste paa Pampas-Sletterne, end Indbyggerne kunde bruge; nu har man udregnet, at der paa de vide Sletter lever fire Millioner Vildheste, hvoraf man slaar en hel Del ned ligesaa meget for at blive af med dem som for deres Fedts og Hunders Skyld. Pampas-Hesten er en værdig Efterkommer af den spanske Race. Platastaternes Udsending i Paris *Balcarce* siger om den, at dersom Livet paa Pampas-Sletterne ikke har gjort den oprindelige Type fuldkommere, saa har det heller ikke forringet den. Pampas-Hesten har efter hans Mening vedligeholdt den oprindelige Races gode fysiske Egenskaber og har kun paa Grund af Forholdene ændret sine Vaner.*) Den er haardfør og kraftig, og den kan i ét Træk udholde et Ridt paa indtil 15 Mile. Naar den er 18 Maaneder gammel, fanges den med Lassoen, brændes med Ejerens Mærke og optages derefter paa Øvrighedens Lister. Enhver Landejendom har Overflod paa saadanne indfangede Heste, og ved Krydsning imellem dem og engelsk Blod har man desuden frembragt Dyr med ypperlige Egenskaber.

I forrige Aar har man ført flere Ladninger af Pampas-Heste til Frankrig, og Overfarten har i Reglen været heldig. Både Præsidenten og den franske Krigsminister have udtalt deres Tilfredshed med Hestene, som have overrasket alle ved deres smukke Udseende. De ere vistnok ustyrlige, men de have dog vist sig lærvillige og lige saa lette at føre som ikke tilredne europæiske Heste; men man maa omgaas dem blidt og varsomt, thi ellers faar deres Uafhængighedsfølelse let Overvægten. For Resten har man gjort den vigtige Erfaring, at disse Dyr ere langt nøjsommere og tiltrænge langt knappere Foder, end det franske Rytteris Heste ellers taar, ligesom de særdeles godt taale det franske Vejrlag, der omtrent svarer til deres Hjemstavn. Efter det foregaaende synes det altsaa, som om Platastaterne nu have en ny og meget vigtig Udførselsvare, og det kunde jo ogsaa være, at Hestepriserne derfor inden ikke lang Tid ville bringes til at dale en Del i flere europæiske Lande.

A. Feddersen.

*) Bulletin de la société d'acclimatation. 1877.